

Kommunikasjon (1991) **Turid Ottesen**

Veggteppe. Stofftrykk på silke, 250x200 cm

Tekstilkunst forbindes fortsatt gjerne med hjemmearbeidende kvinners gjøremål, og brukskunstfeltet domineres i dag, som i ualminnelige tider, av kvinnelige utøvere. Det ligger nesten automatisk en iboende kvinnekamp i det å velge denne formen som sitt personlige kunstuttrykk, for det er ikke til å komme fra at det noe jålete skillet mellom «ekte» kunst (maleri, skulptur osv.) og kunsthåndverk er et kjønnsanliggende.

La det med en gang være klinkende klart, at å avfeie tekstilkunst med et likegyldig skuldertrekk og tenke «kvinnfolkarbeid» er både nedlatende og i aller høyeste grad historieløst.

Å produsere tekstilkunst er beinhardt, med tunge løft og ofte tungt og komplisert utstyr. Legg til nødvendigheten av å jobbe fokusert på både bittesmå detaljer og i store formater, og å bli utsatt for sterke og til dels farlige kjemikalier, og man forstår at tekstilkunst slett ikke er en syssel for noen lettvektene.

Stavangerkunstneren Turid Ottesen har gjennom en lang karriere viet seg til nettopp denne kunstformen, og da særlig tekstiltrykk. Arbeidene hennes er kjøpt inn til utallige offentlige bygg og institusjoner, og verket Kommunikasjon har prydet universitetsområdet siden 1992, da det ennå var lærerhøyskole.

Kunstverket, i indigo, hvit, rosa og gul silke, henger loddrett fra et to meter langt rundtømmer. Stoffet har påmalte runer og det latinske alfabetet, og minner i formen kanskje umiddelbart om et litt vindfattig seil på et vikingskip.

Det er likevel assosiasjoner til en helt annen og langt mindre maskulin form *Kommunikasjon* avstedkommer, og det er vulvaen. En form vi ofte finner i tekstilkunstens ikke alltid så skjulte symbolverden, og her hjemme har vi sett den i Britt Fuglevaags *Det var saa mangt* (2000) eller Helle Mellemstrand *Yes We Bleed* (2020), for å nevne noen nylige verk.

I Turid Ottesens arbeid får vi likevel en mer subtil tilnærming. Det myke stoffet og foldene i det store verket utgjør en konkav beholder, eller et beger, og tekstilet oppleves på samme tid omsluttende og beskyttende.

Men verket handler om mer enn bare kjønn. Runene og bokstavene fra det latinske alfabetet som er plassert rundt på tekstilet gjenspeiler på sett og vis også hvordan språket vårt – kommunikasjonen – endret seg under kristningen av Norge. Riktignok eksisterte de to alfabetene side om side i flere hundre år etterpå, hvor latin ble brukt av skribenter og intellektuelle, mens runer var til hverdags.

Kommunikasjon tar som man vet mange former. Det kan være det å formidle og dele ideer og informasjon, for eksempel ved hjelp av språket. Store norske leksikon definerer menneskelig kommunikasjon som «det å dele tanker med andre individer, på en overlagt og uforbeholden måte». Dette innebærer at en person som ønsker å kommunisere noe har en tanke som hun ønsker å formidle, og hun gjør dette ved å produsere ord eller handlinger for at mottakeren skal forstå hennes meningsinnhold. Kommunikasjon øker altså vår felles innsikt og forståelse. Man blir formodentlig klokere gjennom kommunikasjon.

Nederst på begeret (eller der hvor *labia majora* møtes i en V, for å fortsette vulva-metaforen) står den vagt runeformede Håvamål-teksten «Byrði betri berrat maðr brautu at en sé mannvit mikit» («Bedre bør bærer en ikke i motbakker enn mye mannevett,» sånn omtrentlig oversatt).

Gjennom akkurat dette utsagnet viser Ottesen at dette verket er noe større enn en vulva-referanse: Det spiller institusjonens funksjon og oppgave. Både i selve

veggteppet og på lærestedet oppfordres det til nettopp bedre kommunikasjon – og fra akkurat denne vulvaen formelig fødes ny kunnskap og forhåpentligvis mye mannevett.

Og det er – uansett kjønn – virkelig noe å ha med seg på veien videre.

Tekst: Anne Therese Tveita